ZŠ MŠ
KAMENNÝ ÚJEZD

Motto: JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA,

V NAŠÍ DRUŽINĚ JE STÁLE PRIMA.

ŠVP

„BAREVNÉ PASTELKY“

„Nikdy si nevybereš okamžiky, které prožíváš, vždy si ale můžeš vybrat barvy, kterými je vidíš.“

ZŠ MŠ
KAMENNÝ ÚJEZD

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název dokumentu: Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole ZŠ a MŠ Kamenný Újezd

Název a adresa školy: Základní škola a Mateřská škola Kamenný Újezd, Plavnická 300, Kamenný Újezd, 373 81

web školy: www.zsku.cz

IČ: 62 53 75 21

Zřizovatel školy: Obec Kamenný Újezd

Ředitel školy: Mgr. Adam Fikejs, tel. kontakt: +420 777 490 250, e-mail: reditel@zsku.cz

Zástupci ředitele školy: 1) Mgr. Marie Součková, tel. kontakt: +420 387 998 548, +420 776 766 022, e-mail: zastupce@zsku.cz

2) Mgr. Martina Čunátová, tel. kontakt: +420 778 718 527, e-mail: zastupce2@zsku.cz

Školní družina: **E-mail**: druzina@zsku.cz

1. oddělení **ORANŽOVÁ PASTELKA**: Bc. Petra Kantorová, tel. + 420 776 766 191
2. oddělení **ZELENÁ PASTELKA:** Bc. Iveta Stropková, vedoucí vychovatelka, tel. + 420 778 971 982
3. oddělení **ČERVENÁ PASTELKA:** Ivana Heczková, tel. + 420 776 766 091
4. oddělení **FIALOVÁ PASTELKA:** Ludmila Šťastná, tel. + 420 776 766 1615
5. oddělení **MODRÁ PASTELKA**: Mgr. Ondřej Marek, tel. + 420 777 490 256

5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (ŠD) je zřízena dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávaní a řídí se vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Školní družina nabízí účastníkům smysluplné využití volného času před začátkem vyučování i po jeho ukončení. Její činnost poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity, rozvíjí zájmy a nadání účastníků (dále žáků), prohlubuje a rozšiřuje jejich vědomosti a podílí se také na přípravě na vyučování. Vede účastníky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků sebeobsluhy, klade důraz na zásady společenského chování a vystupování v kolektivu. Činnosti a aktivity účastníků ve školní družině se uskutečňují v oblasti sportovní, estetické, pracovní, rekreační a společenskovědní výchovy. Obsahová náplň těchto oblastí navazuje na učivo vyučovacích předmětů a probíhá v souladu se školním vzdělávacím programem školy. Výchovné aktivity jsou rozvrženy v týdenní skladbě zaměstnání. Pravidelně se střídají činnosti různého charakteru.

Práva a povinnosti účastníků a zákonných zástupců, pravidla provozu školní družiny, její režim a BOZP blíže specifikuje **Vnitřní řád školní družiny**. Rodiče svým podpisem na přihlášce do ŠD stvrzují, že byli seznámeni s Vnitřním řádem ŠD.

2.1. Počet oddělení

Kapacita školní družiny je 150 účastníků rozdělených do 5 oddělení. Pobyt je zajištěn pro účastníky 1. - 5. ročníků, přihlášených k pravidelné denní docházce.

2.2. Provoz a režim ŠD

Ranní provoz ŠD: 6.10h. – 7.40 h.

Odpolední provoz ŠD: od 11.30 h. – 16.40 h.

Režim dne:

Časové rozvržení a uspořádání činností ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte. Vychovatelka působí na žáky v době zvýšené únavy. V této době se projevuje velká potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině. Režim dne je společný pro všechny žáky. Umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám i aktuální situaci. Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě, tyto aktivity probíhají formou individuální či skupinové činnosti. V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření. Po vyučování využívají žáci spontánní, individuální či skupinové činnosti. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. Činnosti zaměřené na pohybovou aktivitu provádíme co nejvíce venku či v tělocvičně. Při pobytu venku chodíme na vycházky k lesu, do okolí obce, využíváme dětská hřiště, sportovní areál u ZŠ a školní zahradu.

- 6.10 h. - 7.40 h. - **ranní činnosti** (odpočinkové a spontánní)
- 11.30 h. - 11.45 h. - **hygiena a oběd** (dozor nad žáky vykonávají vychovatelky a vyučující)
- 11.45 h. - 13.00 h. - **odpočinková činnost** (poslech čtené pohádky nebo audio pohádky, komunitní a diskuzní kruh, kruh přátelství, omalovánky, volné kreslení, …)
- 13.00 hod. – 14:30hod. - **zájmová činnost** (pracovní, sportovní, dramatické, výtvarné a rukodělné činnosti, hudebně - pohybová činnost)
- 14:30hod. - 16.40 hod. - **rekreační činnost** (pobyt venku) a **příprava na vyučování**

2.3. Materiální a ekonomické podmínky

ŠD je součástí ZŠ a je umístěna ve 2 kmenových učebnách a 3 třídách přímo určených pro školní družinu. Učebny jsou prostorné, světlé a útulné. Jsou zde vytvořeny koutky, které slouží především k odpočinku a relaxaci. Při každodenních činnostech máme možnost využívat prostory kmenových tříd, ateliér, odborné učebny, tělocvičnu, školní areál a dětské veřejné hřiště u MŠ. Třídy jsou vybaveny stolními a společenskými hrami, různými stavebnicemi, knihami a dětskými časopisy.

Pro zájmovou - rukodělnou činnost jsou využívány lavice a židle, které jsou přestavěny tak, aby na sebe žáci lépe viděli a mohli společně komunikovat. V ŠD je dostatek her a hraček i dalších pomůcek pro ZČ (výtvarné, sportovní, přírodovědné). Během roku jsou potřeby k jednotlivým činnostem průběžně dokupovány. K dispozici jsou interaktivní tabule nebo dataprojektory a audio technika. Výzdoba je často aktualizována podle programových bloků.

Pro pohybové aktivity lze využívat i tělocvičnu. Pro pobyt venku slouží školní hřiště se sportovním areálem a dětská hřiště s prolézačkami. Žáci si mohou půjčit sportovní náčiní (míče, švihadla, obruče, lano). Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s hrami, hračkami, sportovním náčiním a jinými pomůckami.

2.4. Podmínky pro přijímání uchazečů do ŠD, přihlášky, poplatky

Účastníci jsou přihlášeni do školní družiny na základě vyplněné přihlášky, na které jsou uvedeny důležité informace, kontakt na rodiče, rozsah docházky a způsob odchodu účastníka ze školní družiny. Účastníci mohou být přijímáni po celý školní rok až do naplnění kapacity školní družiny. **Dále viz Vnitřní řád školní družiny**.

2.5. Podmínky pro ukončení vzdělávání

O ukončení vzdělávání ve ŠD smí požádat zákonný zástupce účastníka písemnou formou na příslušný formulář. Jestliže účastník svým nevhodným chováním narušuje kázeň a činnost ŠD, lze ho ze ŠD vyloučit dle §31 (Výchovná opatření) zákona 561/2004 Sb. (školský zákon). Dále viz Vnitřní řád školní družiny.

6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ SE SVP

Organizace vzdělávání účastníka ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání vychází z obtíží účastníka ve vzdělávání, respektuje specifika účastníka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve školských zařízeních. Při vzdělávání účastníků se speciálními potřebami úzce spolupracuje vychovatelka ŠD se školou, výchovným poradcem a zákonnými zástupci, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Vychovatelka je seznámena se závěry odborného posudku účastníka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce s rodiči u účastníka se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněné přiměřené zajištění v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu žáka.

7. NADANÍ A MIMOŘÁDNĚ NADANÍ ÚČASTNÍCI

Na základě Doporučení pro vzdělávání účastníka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole vytváříme vhodné podmínky:

- vyhledáváme vhodná zaměstnání, zaměřená na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů, sociální a emocionální inteligence
- umožníme zařazení účastníka do činností, určených pro vyšší věkové skupiny
- využijeme spolupráce se školou, výchovným poradcem, školským poradenským zařízením
- nabízíme vhodné aktivity v dalších činnostech zájmového vzdělávání

8. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Počet vychovatelů odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce. Všichni vychovatelé splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost a soustavně se vzdělávají. Chovají se a jednají profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

9. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Školní družina je součástí základní školy, proto obecné podmínky BOZP jsou uvedeny v Organizačním řádu školy. Specifické podmínky školní družiny pak podrobně řeší Vnitřní řád školní družiny. Vychovatelky ŠD v průběhu školního roku seznamují všechny žáky s možnými riziky pohybu v určitém prostředí (ve ŠD, v jídelně, v šatnách, při hrách a pobytu na školní zahradě a školním hřišti, v tělocvičně a při pobytu na městských komunikacích). Dále s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a vysvětlují žákům zásady správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, ale i v době volna, prázdnin nebo při sportování. Účastníci jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru.

10. OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠKOLNÍ DRUŽINY

Výchovně vzdělávací oblasti základního vzdělávání

Výchovně vzdělávací oblasti vychází z RVP ZŠ a jsou aplikovány na druhy činností odehrávající se ve školní družině.

Člověk a jeho svět

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, popř. jejich návštěvy (knihovna, Obecní úřad atd.), orientace v prostoru a čase (besedy o městě kde žijeme), bezpečnost na cestě do školy, na vycházkách, dopravní výchova.

Člověk a společnost

Osvojování zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace, stolování, prevence šikany, zařazování prvků mediální výchovy.

Člověk a příroda

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn v přírodě, využívání encyklopedií, péče o pokojové květiny, ekologická výchova, ochrana přírody.

Člověk, umění a kultura

Kultura chování, stolování, oblékání, rozvoj poznání, vnímání a prožívání krásy v denním životě, v přírodě, ve společenském a pracovním prostředí, v chování a jednání lidí, umělecké tvorbě.

Člověk a zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, ošetření drobných poranění (besedy a praktická cvičení), plavání, nové pohybové hry v místnosti, na hřišti a v terénu, relaxační

cvičení, dodržování pitného režimu, otužování, znalost důležitých telefonních čísel, záchranné služby, hasičů a policie.

Člověk a svět práce

Návyky sebeobsluhy a zručnosti při manipulaci s drobným materiálem, příprava na vyučování, individuální a skupinová práce, dokončení započatých činností.

Obsah vzdělávání ve školní družině

Zájmové vzdělávání školní družiny rozvíjí převážně oblast Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: 1. Místo, kde žijeme, 2. Lidé kolem nás, 3. Lidé a čas, 4. Rozmanitosti přírody, 5. Člověk a jeho zdraví.

1) Místo, kde žijeme

Cesta do školy a školní družiny:

- bezpečnost a prevence úrazů
- doprava
- počasí a jeho vliv na bezpečnost

Naše škola:

- orientace v budově školy a školní družiny
- orientace v okolí školy a školního hřiště
- ochrana školního majetku a udržování pořádku

Naše město, vesnice:

- významné budovy
- zajímavosti a novinky
- kultura, známé organizace

2) Lidé kolem nás

Vztahy:

- vztahy mezi dětmi
- chování k dospělým a starším osobám
- oslovování, pozdravy a prosby
- bezpečnost při styku s cizími lidmi
- kamarádství, přátelství
- úcta ke stáří

3) Lidé a čas

Historie našeho města, vesnice:

- významné a historické budovy
- návštěva knihovny
- význam školy

Režim dne:

- vnímání času (den, týden, měsíc, rok)
- smysluplné využití volného času

4) Rozmanitost přírody

Chování v přírodě:

- prevence a péče o okolní prostředí

Ochrana přírody:

- sběr odpadků v okolí školy, EKO výchova

Znalost přírody:

- fauna a flóra
- péče o rostliny, květiny
- domácí a hospodářská zvířata
- pozorování rozmanitosti živé i neživé přírody

5) Člověk a jeho zdraví

Moje zdraví:

- sebeobsluha a prohlubování hygienických návyků
- pohybový rozvoj
- správné oblékání dle ročního období
- zásady stolování a stravovací návyky

Prevence:

- zdravá výživa
- pitný režim
- otužování
- škodlivost návykových látek
- prevence rizikového chování

Bezpečnost:

- první pomoc
- přecházení vozovky
- semafor, dopravní značky
- nebezpečné situace
- vystupování z dopravních prostředků

11. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Září – Škola a okolí- naše škola, naše družina

- Seznámení se školní družinou, vnitřním řádem školní družiny
- Tvoříme vlastní pravidla školní družiny
- Moje škola, moje město a vesnice
- Výchova k samostatnosti a k sebeobsluze
- Utváření vztahů mezi dětmi
- Spontánní dětská kresba na téma „Zážitky z prázdnin“
- Sběr plodů podzimu a výrobky z nich
- Opakování známých písniček
- Pobyt na školním hřišti a hřištích v okolí školy /pohybové a míčové hry/
- Příprava na vyučování, didaktické hry, čtení na pokračování

Říjen – Barevný podzim

- Sbíráme a vyrábíme z přírodnin
- Svět draků a dráčků – Drakiáda s rodiči, Den stromů 22.11
- Vytváření hygienických a společenských návyků, udržování pořádku, zásady stolování
- Malování a kresba podzimní přírody /různé techniky/
- Otisky listů, dokreslování
- Vystřihování podle obrysů, šablon
- Hádáme názvy písní
- Pochopení a dodržování pravidel ve sportu
- Hry se švihadly /přeskakování lana/
- Využití průlezek na hřištích v okolí
- Vycházka do přírody, pozorování změn
- Příprava na vyučování, didaktické hry, čtení na pokračování

Listopad – Příroda se připravuje na zimu

- Sbíráme a vyrábíme z přírodnin
- Svět draků a dráčků – Drakiáda s rodiči, Den stromů 22.11.
- Odstraňování sobectví, násilí

- Halloween – dlabání dýní, výroba masek, vytváření duchů a strašidel, halloweenská výzdoba školní družiny
- Legenda o svatém Martinovi, malujeme Martina na bílém koni
- Hry s matematickou představivostí
- Vědomostní kvízy
- Příprava na vyučování, čtení na pokračování

Prosinec- Vánoční čas

- Čas adventní
- Udržování lidových tradic
- Čert a Mikuláš – kombinované techniky
- Vyrábíme na vánoční jarmark
- Vánoční přání, tvořivé vánoční dílny, novoročenky
- Zpěv a poslech koled, tanečky, soutěže
- Bezpečnost na sněhu a ledu
- Hry na sněhu, stavby ze sněhu
- Příprava na vyučování, didaktické hry, čtení na pokračování

Leden - Zimní radovánky

- Projev lásky a úcty k rodině a ostatním lidem
- Bezpečnost při zimních sportech
- Zimní příroda a zimní sporty – různé techniky zpracování
- Tři králové
- Zvířátka v zimě – výroba krmítek pro ptáčky, vycházka do lesa za zvířátky
- sáňkování, stavby ze sněhu
- Domácí mazlíček
- Pohybové hry s hudbou
- Zimní olympiáda
- Čím budu – řemesla
- Didaktické hry, hádanky, příprava na vyučování, čtení na pokračování
- Režim dne: vnímání času – den, týden, měsíc, rok
- Smysluplné využívání volného času

Únor – Doba masopustů a karnevalů

- Téma svatý Valentýn – historie, valentýnská přáníčka
- Masopust a karneval – výroba škrabošek, kostýmů, co je masopust
- Ilustrace k pohádce, pohádkový hrdina
- Výroba dárků k zápisu do 1. tříd
- Sáňkování, hrátky na sněhu
- Pohybové a míčové hry v tělocvičně
- Didaktické hry, logické hry na rozvoj myšlení, čtení na pokračování

Březen - Příroda se probouzí

- Příchod jara, mezinárodní den vody 22.3.
- Knihy a výstavka, návštěva knihovny
- Kázeň při všech činnostech
- Správný vztah dětí k mateřskému jazyku, ke knize
- Malba a kresba jarní přírody
- Chystáme Velikonoce
- Kresba mláďátek
- Jarní výzdoba oken, tříd
- Nácvik vystoupení pro Dům s peč. službou
- Míčové hry na školním hřišti
- Pobyt na hřištích v okolí školy /průlezky, pohybové a míčové hry/
- Pokusy s klíčením luštěnin, sázení bylinek
- Stolní hry na procvičování paměti
- Příprava na vyučování, didaktické hry, čtení na pokračování

Duben – Měsíc bezpečnosti

- Seznámení s pravidly bezpečnosti pro chodce a cyklisty
- Základní dopravní značky, semafor, přecházení vozovky, nebezpečné situace
- Pečujeme o své zdraví – zdravá výživa, pitný režim, prevence rizik chování
- První pomoc
- Pohybové a závodivé hry
- Vycházky do přírody, pobyt na hřištích a v okolí školy

- Příprava na vyučování - omalovánky s početními příklady, čtení na pokračování
- Oslovení, pozdravy, prosby, kamarádství

Květen – Člověk a svět

- Co pro mě znamená maminka, vyrábíme přáníčka pro maminku
- Malujeme kvetoucí stromy, chování v přírodě
- Výroba čarodějnic, masek
- Skládání a překládání papíru
- Chování a projevy mláďat
- Příprava na vyučování, didaktické hry, čtení na pokračování

Červen - Těšíme se na prázdniny

- Ochrana zdraví a života – nebezpečí při koupání
- Vodní svět, život u vody
- Chystáme se na prázdniny - cestování
- Kreslení na asfalt barevnými křídami
- Kresba zážitků ze školního výletu
- Rozkvetlá louka – zapouštění barev
- Oslavy Dne dětí
- Den životního prostředí
- Pohybové a soutěživé hry v parku, na hřištích
- Práce s časopisem, knihou
- Příprava na vyučování, čtení na pokračování.

Při strukturování aktivit vzdělávacího programu ŠD vycházíme také ze čtyř základních pilířů učení:

1. Učit se znát (získávat vědomosti, poznatky, řešit problémy,…)
2. Učit se „ jak na to„ (získávat dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat)
3. Učit se žít společně (rozvíjet porozumění s jinými lidmi, empatii, společně řešit problémy)
4. Učit se být (rozvíjet vnitřní kvality jedince, pěstovat zdravý životní styl)

12. FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ

Činnosti ŠD rozlišujeme na pravidelné činnosti, příležitostné akce, spontánní aktivity a odpočinkové aktivity a přípravu na vyučování.

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů - přechody, převlékaní, sebeobslužné činnosti, oběd ve školní jídelně apod. Snahou je, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a děti je vykonávaly automaticky.

1. Pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti

- činnost přihlášených dětí dle programu ŠD, každá vychovatelka školní družiny zpracovává měsíční plány činnosti žáků ve svém oddělení

- Dramatické činnosti nabízí žákům zážitky spoluprožívání, spolupráce, pospolitosti a lidské blízkosti. Dochází během ní k osobnostnímu rozvoji žáků, tvořivosti, představivosti. Dramatické činnosti pomáhají také mravnímu rozvoji žáků v podobě prožívání a řešení konkrétních morálních problémů. Žáci také rozvíjí schopnosti vidět věci jak někdo jiný, učí se empatii. Prostřednictvím her a cvičení zmíněného charakteru lze vytvářet přátelskou atmosféru v kolektivu, žáci se zbavují ostychu, prostor je dán i méně průbojným jedincům. Podle momentální situace v kolektivu lze během dne v ŠD zařazovat hry zaměřené na uvolnění, prohlubující smyslové vnímání, řečové dovednosti. Hlavním smyslem těchto činností je zbavit žáky ostychu, napětí, únavy, vytvořit přátelské ovzduší pro další práci.

- Přírodovědné činnosti - základní formou práce jsou vycházky, při nichž vychovatel vede k pozorování přírody, činnosti jsou zaměřené na živou i neživou přírodu. Využití hry a různých pokusů v této oblasti pomáhá udržet zájem žáků o přírodu. Zmíněné vycházky do přírody motivační prvky u her, nenásilná a zábavná forma vzbuzuje u žáků zájem. Cílem těchto činností je vytvoření zájmu o přírodu.

- Hudebně – pohybové činnosti - v ŠD žáci nechápou hudbu jako vyučovací předmět, ale jako součást života, který je s hudbou veselejší. Hudba a hudebně-pohybové činnosti mohou ovlivňovat vztahy ve skupině. Propojením pěveckých, poslechových a pohybových činností rozvíjíme emocionalitu u dětí. Cílem je zapojení každého žáka dle jeho schopností a možností.

- Výtvarné a rukodělné činnosti - nejsou zúženy pouze na výtvarné projevy žáků, ale důležité jsou všechny činnosti, ve kterých se uplatňuje vztah ke skutečnosti. Důraz je kladen také na spontánní výtvarné činnosti, jako je volné kreslení, spontánní výtvarná činnost. Pracuje se s nejrůznějšími technikami a materiálem a výsledkem jsou nejrůznější výrobky. Velký význam rukodělné činnosti pro vývoj dětské osobnosti je v rozvoji jemné motoriky. Při výtvarných činnostech si žák osvojuje nejen okolní skutečnost, ale poznává i své možnosti. S žáky lze ztvárňovat nejen to, co vidí, ale také, co si myslí, co cítí.

- Sportovní činnosti slouží k odreagování žáků, k odstranění únavy organizmu a je prostředkem k vyrovnávání jednostranného zatížení. Činnosti je potřebné volit tak, aby dostatečně kompenzovaly charakter školního vyučování a prostředí, v němž probíhá. Vzhledem k potřebám mladšího školního věku, zejména k jejich přirozené potřebě pohybu, jsou vhodnými formami rekreační pohybové hry v přírodě, na hřišti, sezónní sporty a vycházky. Pokud to bude možné, využije družina školní hřiště, zahradu a tělocvičnu. Při pohybových aktivitách má důležitou funkci hra. Žáci se učí vyhrávat, prohrávat a hrát si ve skupině. Všeobecně se uznává převaha kladných vlivů pohybové aktivity na činnost a vývoj organismu žáka. Pozitivní vliv se netýká pouze fyzického stavu jedince, ale současně je hodnocen sociální a emotivní účinek pohybové aktivity na psychický stav. Přínos pohybových aktivit můžeme pozorovat v různých oblastech. Zvyšuje se tělesná zdatnost, zlepšuje se psychická pohoda a podporuje se rozvoj komunikace mezi žáky.

2. Příležitostné výchovně, vzdělávací a zájmové činnosti

Do této skupiny lze zahrnout akce významnějšího charakteru, konající se nejméně jednou do roka, tedy například výroba dárků na Den matek, karneval, pálení čarodějnic, návštěva knihovny, návštěvy kulturních akcí (divadelní představení, přednášky, besedy, výstavy, exkurze, besídky, sportovní akce, atp.

3. Spontánní činnosti

Jedná se především o klidové činnosti po obědě (volné kreslení, stolní hry), činnosti ranních a koncových družin. Při pobytu venku se žáci věnují svým vlastním hrám. Vychovatelka během těchto aktivit zajišťuje především bezpečnost žáků.

4. Příprava na vyučování

Jedná se o didaktické hry, práci s mapou a encyklopedií, vycházky s tematickým zaměřením, vycházky s dopravní tematikou, kvízy, testy, dále doplňovačky, apod. Činnosti v družině by měly být minimálně v první hodině po příchodu spíše odpočinkové. Teprve poté by měla být připravena nabídka dalších činností, které mohou vyžadovat od žáků určitou míru soustředění a psychické či fyzické námahy.

13. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Při formulování cílů bereme zřetel na věkové a individuální zvláštnosti účastníků, na zájmy a očekávání účastníků a na ekonomické podmínky, ve kterých se zájmové vzdělávání uskutečňuje.

Zájmové vzdělávání ve školní družině obohacuje denní program žáka, zajišťuje odborné pedagogické vedení při odpočinkových i zájmových činnostech a na základě místních podmínek maximálně podporuje individuální rozvoj každého jedince. Naplňuje svými specifickými prostředky **obecné cíle** vzdělávání dané školským zákonem:

- rozvíjíme osobnosti po stránce poznání, vybavujeme se sociálními, mravními a duchovními hodnotami, jak pro osobní tak pro společenský život
- získáváme všeobecné vzdělání
- chápeme a uplatňujeme zásady práva a svobody v kolektivu dětí
- utváříme si kladné postoje k národní a státní příslušnosti, respektujeme ostatní národnostní kultury
- chápeme a uplatňujeme princip rovnosti žen a mužů
- učíme se odpovědnosti za své chování, přijímáme důsledky
- známe zásady dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví
- získáváme a uplatňujeme znalosti o životním prostředí

Specifické cíle:

- učíme se smysluplně využívat a organizovat si svůj volný čas, vybavovat se dostatkem námětů pro naplňování volného času, orientovat se v nabídce zájmových činností
- podněcujeme účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vedeme účastníky k všestranné a otevřené komunikaci

Klíčové kompetence

Činnosti ve školní družině vedou ke komplexnímu působení, navazují na vzdělávání a získávání souhrnu znalostí, schopností a praktických dovedností (tzv. kompetencí), které se prolínají všemi činnostmi. V rámci své činnosti vychovatelky úzce spolupracují s třídním učitelem/kou a podporují osvojení klíčových kompetencí uvedených ve školním vzdělávacím programu následujícími činnostmi:

Kompetence k učení

- vedou děti k hodnocení svých výkonů
- podporují vzájemné učení a zapojení starších spolužáků
- motivují k dokončení započaté práce

Kompetence k řešení problémů

- zdůrazňují, že vyhýbáním se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná rozhodnutí
- vzniklé problémy řeší okamžitě společně s dětmi
- využívají hry na podporu logického myšlení dětí
- vedou děti k zodpovědnosti za své činy a svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- podporují všestrannou komunikaci mezi dětmi při všech činnostech, dbají na zapojení i méně průbojných dětí
- kladou důraz na kulturu řeči a kultivovaného projevu
- vedou děti ke komunikaci s vrstevníky a dospělými

Kompetence personální a sociální

- vedou děti k samostatnosti při sebeobslužných činnostech
- aktivně děti zapojují do chodu a běžné údržby ŠD (péče o květiny, úklid herny)
- umožňují dětem samostatně prezentovat výsledky své práce
- s dětmi spolupracují na tvorbě pravidel
- podporují přátelské vztahy dětí
- připravují skupinové práce, tak aby děti spolupracovaly a všechny se podílely na výsledku
- učí děti rozpoznávat jednání, které vede k šikaně, xenofobii a rasismu řízenými diskusemi a společným rozborem běžných situací v ŠD

Kompetence občanské a pracovní

- oceňují jednání fair play při sportovních a jiných aktivitách
- vedou děti k dodržování pravidel
- dbají na šetrné zacházení s vybavením a zařízením ŠD, udržování pořádku v herně, šatně a dalších prostorách
- pomáhají dětem orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času.
- nabízí různé zájmové činnosti

- vedou děti k tomu, aby uměly říci NE nevhodným nabídkám na využití volného času
- snaží se rozvíjet zájmy dětí v organizovaných skupinách i individuálních činnostech

Evaluační plán - Autoevaluace

Autoevaluace školní družiny slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se daří naplňovat stanovené výchovné a vzdělávací záměry. Je krokem ke zkvalitnění vzdělávání a k posílení spokojenosti účastníků a veřejnosti se ŠD. Vychovatelky sledují individuální rozvoj žáků, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu. Hodnocení žáků je prováděno průběžně – slovně se hodnotí individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má význam i pro sebehodnocení žáka. Hodnocení z pohledu celého oddělení probíhá dle potřeby. Hodnotí se aktivita, zájem účastníků, jejich náměty, nápady, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi účastníky, důvody nezdaru a jiné skutečnosti. Nehodnotíme osobnost účastníka, ale jeho výkon, snahu, přičemž jeho osobnost respektujeme. Necháme na účastníky dopadnout důsledky svých činů – nehodnotíme účastníka, ale jeho činy. Citlivě reagujeme na řečový projev účastníků, neodbýváme je, jsme důslední za každých okolností.
Při sestavování plánu vychovatelky vycházejí z činností, které byly v předchozím roce úspěšné a v rámci autoevaluace některé postupy zopakujeme. Reagujeme na přání, zájmy a složení družin (počet chlapců, děvčat). Spolupracujeme s třídními učitelkami a snažíme se navazovat na jejich projekty ve třídách.

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro účastníky, což je podkladem pro další práci.

Vnější evaluace

- zákonní zástupci formou rozhovorů, anket a dotazníků
- Česká školní inspekce
- Zřizovatel
- V průběhu vzdělávání ve ŠD průběžně mapujeme spokojenost účastníků vzdělávání – žáků i rodičů s činností ŠD, s akcemi, kterých se zúčastňují a rádi od nich přijímáme nové podměty k činnosti, pokud jsou v souladu se ŠVP a jsou realizovatelné.

Vnitřní evaluace

Vnitřní evaluace a hodnocení provádí jednotlivé vychovatelky na úrovni družiny a oddělení.

a) vychovatelky ŠD
   - individuální evaluace - hodnotí se během celého týdne, přičemž se především zaměřuje na individuální rozvoj dětí. Hodnocení většího či menšího tematického celku provádí po skončení činnosti. Vychovatelka se zamýšlí nad dosažením daného cíle. Podle výsledků dále plánuje tematické celky, popř. upravuje nebo vkládá nové náměty. Hodnotí zájem dětí, jejich aktivitu.
   - týmová – evaluaci provádí kolektiv vychovatelek, které hodnotí svou vlastní činnost, společně stanovují postup pro další období nebo provádějí úpravy ŠVP

b) vedoucí vychovatelka ŠD
   - při metodických poradách nebo hospitacích

c) vedení školy
   - formou hospitací, pozorování a kontrol v jednotlivých odděleních ŠD, sledováním naplňování cílů a celkového poslání ŠD

V Kamenném Újezdu dne: 11. 10. 2024

Vypracovala: Bc. Iveta Stropková, vedoucí vychovatelka

Schválil: Mgr. Adam Fikejs, ředitel školy